USAID | AgroInvest Project

FINAL GRANT REPORT FOR THE "ENHANCING THE DEVELOPMENT OF THE ORGANIC SECTOR IN UKRAINE AND IMPROVING THE CAPACITY OF THE ORGANIC FEDERATION OF UKRAINE TO ADVOCATE THE INTERESTS OF ITS MEMBERS" ACTIVITY OF THE ORGANIC FEDERATION OF UKRAINE

This grant to the Organic Federation of Ukraine was provided by the USAID Ukraine AgroInvest project which is implemented by Chemonics International under Contract Number AID-121-C-11-00001

December 2014

The views expressed in this publication do not necessarily reflect the views of the United States Agency for International Development or the United States Government.

USAID ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ | Проект АгроІнвест

Підсумковий звіт

Номер Гранту: **№ AGRO-GA13-1B-13/1**

Реципієнт: Федерація органічного руху України

Термін дії Гранту: 15 місяців (з 06 вересня 2013 р. до 31 грудня 2014 р.)

Директор Проекту: Милованов Євген Володимирович

Бухгалтер Проекту: Монакова Юлія Іванівна

1. Вступ

1.1 Цілі, завдання та діяльність заплановані по проекту

1. Просування та прийняття Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини».
2. Розробка проекту Програми розвитку органічного виробництва в Україні
3. Підготовка та проведення Круглого столу для учасників органічного ринку в рамках АГРО-2014.
4. Участь в опрацюванні Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року.
5. Участь в опрацюванні Програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року.
6. Переклад та видання стандартів органічного виробництва США – NOP (National Organic Program).
7. Координація та проведення Органічного Тижня в Україні у 2013 р., в рамках якого здійснити наступні заходи:
- Організація та проведення Прес-Конференції.
-Організація та проведення П'ятого Всеукраїнського Ярмарку органічних продуктів.
-Організація та проведення Міжнародного симпозіуму «Органічні продукти: обличчям до споживача».
-Організація та проведення Міжнародної спеціалізованої експозиція «ORGANIC SPACE - 2013» в рамках виставки «INPRODMASH & UPAKOVKA'2013» у Києві
8. Активна діяльність у робочнх групах Громадських рад при Міністерстві аграрної політики України та при Міністерстві екології та природних ресурсів України.
9. Організація та проведення у Києві Міжнародної конференції «Розвиток органічного сектора в Центральній/Східній Європі та країнах Середньої Азії» із запрошенням до участі фахівців від партнерськнх організацій та міжнароднх асоціацій екологічного спрямування з інших країн.
10. Випуск 5 номерів журналу «ORGANIC UA».
11. Проведення двох прес-конференцій, підготовка публікацій, відео сюжетів у мас-медіа, спрямованих на обізнаність населення щодо діяльності Федерації органічного руху України, про органічне виробництво та переваги сертифікованих органічних продуктів.
12. Підготовка та публікація брошури «Кооперація та органік».
13. Підготовка та випуск інформаційно-промоційних матеріалів щодо органічного виробництва, органічних продуктів та діяльності ФОРУ.
14. Підготовка та випуск статистично-аналітичних матеріалів щодо органіку.

15. Підготовка та проведення Круглого столу для учасників органічного ринку, державних службовців та інших учасників органічного ринку.
16. Підготовка та проведення трьох семінарів для учасників органічного ринку.
17. Координація та проведення Органічного Тижня в Україні у 2014 р., в рамках якого проводитиметься Шостий Всеукраїнський Ярмарок органічних продуктів та інші заходи в органічному секторі України.
18. Регулярне оновлення сайту Федерації: www.organic.com.ua та щоденне оновлення сайту журналу ORGANIC UA: www.organic.ua з метою обізнаності населення з органічним сектором та діяльністю Федерації органічного руху України, а також сайту Органічного Тижня в Україні: www.organicweek.in.ua

2. Підсумки:

2.1 Підсумуйте усі досягнення проекту.

1. ***Просування та прийняття Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини».***

03 вересня 2013 р. Верховна Рада України ухвалила Закон "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини".

03 жовтня 2013 р. Президент України підписав Закон № 425-VII "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини". Законом визначаються правові, економічні, соціальні та організаційні основи ведення органічного сільського господарства, вимоги щодо вирощування, виробництва, перероблення, сертифікації, етикетування, перевезення, зберігання та реалізації органічної продукції та сировини.
Вищевказаний закон розпочав свою дію з 9 січня 2014 р.

2. ***Розробка проекту Програми розвитку органічного виробництва в Україні***

Федерацією органічного руху України на замовлення Міністерства аграрної політики був розроблений проект Концепції державної Програми розвитку органічного виробництва в Україні.
В останні роки, на жаль, спостерігалася досить часта зміна керівного складу Уряду, в т.ч. й керівництва Мінагрополітики. Відповідно, змінюються пріоритети та розробляються нові програмні документи щодо розвитку галузі. Після спілкування з керівництвом Міністерства, на найближчу перспективу уповільнено розробку та затвердження будь-яких програм розвитку галузі через брак фінансування з державного бюджету. Тому питання розробки проекту Програми розвитку органічного виробництва в Україні залишається питанням певної перспективи.

3. ***Підготовка та проведення Круглого столу для учасників органічного ринку в рамках АГРО-2014.***

05 червня 2014 р., у рамках XXVI Міжнародної агропромислової виставки «АГРО-2014» та спеціалізованої виставки «ОРГАНІК-2014» у Павільйоні №1 ЕкспоЦентру України (колишня ВДНГ) відбувся Круглий стіл на тему "Продовольча безпека та безпека продовольства – органічний вектор".
Він був організований Федерацією органічного руху України спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства України, за підтримки Проекту USAID Агроінвест, Швейцарської конфедерації та Інституту FiBL.
Власним досвідом органічного господарювання, практичними рекомендаціями щодо діяльності органічних підприємств ділилися з присутніми провідні органічні фермери, переробники (Г.М.Тищенко, А.В.Білицький, М.С.Сафонов, С.А.Довгань).
Понад 100 учасників круглого столу долучилися до дискусії щодо подальших перспектив розвитку органічного сектору в Україні у світлі того, що в державі починає діяти Закон «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини».

Голова Правління Федерації органічного руху України Є.В.Милованов у своєму виступі, серед іншого, озвучив ініціативу та заклик Федерації органічного руху України до всіх активних учасників органічного сектору держави та співвітчизників долучитися до проведення 8-14 вересня 2014 р. чергового «Органічного тижня в Україні».

4. ***Участь в опрацюванні Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 р.***

17 жовтня 2013 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України за № 806-р схвалена Стратегія розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 р.
Завдяки співпраці фахівців Федерації органічного руху України з розробниками документу, до попереднього варіанту Стратегії були внесені й доповнення щодо органічного сектору. Зокрема, що є дуже важливим для органіків України, серед пріоритетних напрямів досягнення стратегічних цілей вказано і забезпечення продовольчої безпеки держави шляхом сприяння розвитку органічного землеробства, насамперед в особистих селянських і середніх господарствах.

7 листопада 2013 р. у Національному центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» відбулося засідання круглого столу на тему: «Інтеграція екологічної складової в аграрному секторі» (м. Київ). На засіданні було розглянуто ряд питань, зокрема: екологічна складова в «Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року», екологізація сільського господарства; перспективи розвитку органічного землеробства в Україні; природоохоронні та рекреаційні аспекти сільськогосподарської практики; біологічна безпека та якість сільськогосподарської продукції; екологічний аудит в системі управління сільськогосподарських підприємств; ринкові механізми еколого-орієнтовного регулювання землекористування в Україні.
Виконавчий директор Федерації органічного руху України Андрій Коняшин висвітлив питання стану та перспектив органічного руху в Україні з огляду на прийняте нещодавно законодавство та необхідність розробки в найближчій перспективі низки підзаконних актів задля ефективного розвитку органічного ринку нашої держави. А також були обговорені ключові питання розвитку органічного виробництва, як то широке впровадження екологічно орієнтованих та органічних технологій ведення сільського господарства, зменшення площ під інтенсивним господарюванням, збереження основних показників родючості та характеристик природного стану ґрунтів, тощо.

5. **Участь в опрацюванні Програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року.**

Основні програмні питання розвитку села були затверджені в Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 р., де приділена належна увага й органічному виробництву. На основі вказаної Стратегії, Уряд розроблятиме в подальшому і Програму розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 р. Наразі проводяться наради та консультації із профільними асоціаціями та обговорення.

6. ***Переклад та видання стандартів органічного виробництва США – NOP (National Organic Program).***

Протягом дії проекту був здійснений переклад, а у липні 2014 р. здійснений друк Довідника органічних стандартів США – NOP (National Organic Program) накладом 1000 екземплярів для розповсюдження серед українських виробників, які планують здійснювати експорт органічних продуктів до Сполучених Штатів Америки, а також для інших зацікавлених сторін.

7. ***Координація та проведення Органічного Тижня в Україні у 2013 р., в рамках якого здійснити наступні заходи:***
   - ***Організація та проведення Прес-Конференції.***
   - ***Організація та проведення П'ятого Всеукраїнського Ярмарку органічних продуктів.***
   - ***Організація та проведення Міжнародного симпозіуму «Органічні продукти: обличчям до споживача».***
   - ***Організація та проведення Міжнародної спеціалізованої експозиції «ORGANIC SPACE - 2013» в рамках виставки «INPRODMASH & UPAKOVKA'2013» у Києві***

05-12 вересня 2013 р., вперше як в Центральній та Східній Європі, так і в Україні, за ініціативи та координації Федерації органічного руху України, проходила Всеукраїнська акція «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ».

Органічний Тиждень в Україні - найбільше свято тих, хто вже живе, чи, принаймні, прагне жити у стилі органік. Це – тижневе свято органічних продуктів, а також не лише тих, хто тісно задіяний в органічному агровиробництві, в переробці органічних продуктів, їх розповсюдженні, але, звісно, і у споживанні. Протягом тижня сотні окремих великих і малих подій продемонстрували переваги органічного сільського господарства та його позитивний вплив на навколишнє середовище. Органік надає право вибору, здорову альтернативу буття.

Органічні продукти є найбільш регульованими у світі і вітчизняні виробники, дотримуючись органічних стандартів, пропонують здорове джерело їжі, що не лише добре для нашого здоров'я, але і є корисним для навколишнього середовища.

Органічні фермери працюють у гармонії з природою, а не проти неї, щоб виробляти здорові продукти харчування, не погіршуючи якість ґрунту, забезпечуючи майбутні покоління доступом до збережених безпечних багатих сільськогосподарські угідь, які існують в Україні.

Протягом цього періоду у засобах масової інформації відбувалися активна інформаційна та просвітницька кампанії щодо питань сертифікованого органічного виробництва, переваг органічних продуктів, їх маркування, інформування щодо подій, які відбуватимуться під час Органічного Тижня.

Учасниками Органічного Тижня в Україні стали провідні виробники сертифікованої продукції, переробники, заклади торгівлі, де представлені органічні продукти, ресторани та кафе, освітні установи, всі, хто прагне розвивати органічний сектор в Україні, хто дбає про екологію нашої землі, хто вірить в те, що ми достойні споживати безпечні продукти.

05 вересня 2013 р. в Інформаційній агенції «УНІАН» відбулася Прес-конференція «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ – ВПЕРШЕ У СХІДНІЙ ТА ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ».

Прес-конференція була організована Федерацією органічного руху України спільно з ВГО «Жива планета», Асоціацією «Біолан Україна» та Іллінецьким державним аграрним коледжем за підтримки Проекту USAID Агроінвест.

Учасниками прес-конференції були: Євген Милованов – голова Правління Федерації органічного руху України; Світлана Берзіна – президент Всеукраїнської громадської організації «Жива планета»; Василь Пиндус – голова Правління Асоціації «Біолан Україна».

Учасники прес-конференції акцентували увагу журналістів на Всеукраїнській акції «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ», до якого долучилися всі провідні гравці вітчизняного органічного руху з різних регіонів.

Основною подією в рамках Органічного Тижня в Україні стане Всеукраїнський Ярмарок органічних продуктів, який заплановано на 07 вересня 2013 р. у Києві. Уже вп'яте за історію його існування разом збираються найкращі виробники, переробники та торгівці сертифікованими органічними продуктами. Абсолютна більшість продуктів вироблена у відповідності з стандартами Євросоюзу: без міндобрив, інших отрутохімікатів, ГМО, без застосування штучних барвників, підсилювачів смаку тощо. Про це споживачі зможуть пересвідчитись по «Євролистку» на етикетці та органічному сертифікату в учасників Ярмарку.

Під час Прес-конференції зазначалось, що сертифіковані органічні продукти, завдяки своїй якості, безпечності, смаку, продовжують завойовувати увагу, уподобання все більшого числа споживачів в усьому світі. За оцінками експертів, у 2012 р. об'єми реалізації органічних продуктів у світі перевищили 45,0 млрд. Євро, демонструючи щороку стабільне зростання. При цьому, за даними Федерації органічного руху України, споживання органічних продуктів в нашій державі в 2012 р. перевищило 7,9 млн.Євро порівняно з 5,1 млн.Євро у 2011 р. Близько половини органічних продуктів на ринку України – вітчизняного виробництва.

Серед журналістів розповсюджувалися журнали «ORGANIC UA», флайєри та інформаційний буклет «Органічні продукти: Україна та світ», підготовлені за підтримки Проекту USAID Агроінвест.

07 вересня 2013 р. на Контрактовій площі у Києві успішно відбувся П'ятий Всеукраїнський ярмарок органічних продуктів.

Організатор: Федерація органічного руху України.

Співорганізатори: Всеукраїнська громадська організація «Жива планета», Асоціація «Біолан Україна», Іллінецький державний аграрний коледж.

Ця важлива для всіх учасників українського органічного ринку подія стала можливою за підтримки Проекту USAID Агроінвест та інших донорів та учасників органічного рухуУкраїни.
Гостей та експонентів Ярмарку привітали як організатори, так і почесні гості заходу: Надзвичайний і повноважний Посол Угорщини в Україні – Михаль Баєр, керівник Проекту USAID Агроінвест Ерік Блайк, заступник директора Департаменту землеробства Міністерства аграрної політики та продовольства – Юрій Жарун, радник Міністра екології та природних ресурсів України, ректор Державної екологічної академії підвищення кваліфікації та управління – Олександр Бондар.
Особливим почесним гостем Ярмарку став Надзвичайний і повноважний Посол Сполучених Штатів в Україні Джеффрі Р. Пайєтт.
Всі учасники урочистого відкриття Ярмарку відзначили важливість розвитку органічного виробництва в контексті екологізації агропромислового комплексу та сталого розвитку держави, а також відмітили позитивні тенденції його активізації в останні роки в Україні та світі, підтвердженням чого стало збільшення числа органічних виробників та, відповідно, рівня споживання, а також число учасників П'ятого Всеукраїнського Ярмарку органічних продуктів.
Більше тридцяти виробників, переробників сертифікованої органічної продукції з усієї України, імпортерів, магазинів та торгівельних закладів, що пропонують органічні товари, під час проведення заходу пропонували до уваги відвідувачів як власну, так і імпортовану до України продукцію.
Для гостей органічного Ярмарку проводилися дегустації органічних продуктів, бажаючі могли заповнити анкету, прийнявши при цьому участь у опитуванні та в кінцевому результаті у розіграші представлених учасниками смачних та корисних органічних призів.
В цілому свято вдалося, і основна його мета - зближення безпосереднього виробника органічних продуктів з потенційним споживачем – була досягнута. Залишилися задоволеними як виробники, які отримали нові зв'язки та контакти для збуту своєї продукції, так і споживачі, які в черговий раз пересвідчилися у високих стандартах сертифікованих органічних продуктів.

10-12 вересня 2013 р. в рамках провідних в Україні Міжнародних спеціалізованих виставок у сфері обладнання та технологій для харчової та переробної промисловості «INPRODMASH & UPAKOVKA'2013» Федерація органічного руху України за підтримки Проекту USAID Агроінвест та компанії «Акко Інтернешнл» організувала експозицію «ORGANIC SPACE - 2013», яка продемонструвала досягнення українських виробників органічної продукції.
Вказаний захід став складовою частиною Всеукраїнської акції «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ» (www.organicweek.in.ua), під час якого відвідувачам виставки було представлено цілу низку різноманітних продуктів харчування, вироблених за органічними стандартами, а також рекламну та друковану продукцію від органічних виробників для налагодження подальших контактів з майбутніми закупівельниками та зацікавленими особами.

11 вересня 2013 року у Києві в Міжнародному виставковому центрі пройшов черговий захід Органічного Тижня в Україні: Міжнародний симпозіум "Органічні продукти: обличчям до споживача". Він був організований Федерацією органічного руху України та компанією "Акко Інтернешнл" у рамках Міжнародної спеціалізованої експозиції «ORGANIC SPACE» (яка презентувалась у рамках виставок «INPRODMASH & UPAKOVKA'2013»).
Згаданий захід став можливим завдяки підтримці Міністерства аграрної політики та продовольства України, а також Проекту USAID Агроінвест.
Основною метою проведення міжнародного симпозіуму був обмін досвідом у сфері «органік», учасники симпозіуму поділилися своїм баченням подальшого розвитку зазначеного сектору в найближчій перспективі з урахуванням світових тенденцій і специфіки ведення органічного господарювання.
Програма вищезгаданого заходу, у роботі якого прийняли участь понад 60 фахівців, включала виступи провідних експертів України, Молдови та Росії. Представник Мінагрополітики – Анатолій Рудюк акцентував увагу присутніх на законодавчих ініціативах Уряду в органічній сфері. Російські фахівці, в свою чергу, визнали, що Україна за рівнем сертифікованого органічного виробництва та рівнем промоції органічних продуктів на внутрішньому ринку, випереджає Росію на кілька років. Представник Молдови - Віорел Герчу дав повну характеристику розвитку органічного сектору в Молдові, включаючи питання законодавства, фінансової підтримки органічних фермерів та розвитку ринків збуту органічної продукції цієї країни.
Учасники Міжнародного симпозіуму "Органічні продукти: обличчям до споживача" відзначали важливість проведення Органічного Тижня в Україні і доцільність продовження цієї доброї ініціативи наступного року.

8. *Активна діяльність у робочих групах Громадських рад при Міністерстві аграрної політики України та при Міністерстві екології та природних ресурсів України.*

25 жовтня 2013 р. Голова Правління Федерації органічного руху України Євген Милованов прийняв участь у засіданні Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України. Головним питанням засідання був розгляд Концепції основних напрямків розвитку галузевої політики в аграрному секторі України, яка була підготовлена в рамках виконання спільного з Міністерством аграрної політики та продовольства України проекту Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO) «Надання інформаційної підтримки для досягнення консенсусу при розробці нової аграрної політики України» (TCP/UKR/3303 від 19 червня 2012 року).

30 жовтня 2013 р. виконавчий директор Федерації органічного руху України прийняв участь у засіданні Координаційної ради з екологічного маркування, яка створена при Технічному комітеті стандартизації «Охорона навколишнього природного середовища України» (ТК 82), членом якого є Федерація органічного руху України.
Під час засідання розглядалися та обговорювалися проекти екологічних стандартів:
СОУ ОЕМ Послуги навчання («зелений клас»). Екологічні критерії.
СОУ ОЕМ Паливо автомобільне альтернативне. Екологічні критерії оцінки життєвого циклу.
СОУ ОЕМ Чаї та чайні напої. Екологічні критерії оцінки життєвого циклу.
СОУ ОЕМ Послуги банні. Екологічні критерії оцінки життєвого циклу.
Пропоновані редакції екологічних стандартів розроблені згідно вимог міжнародного стандарту ISO 14024:1998 (ДСТУ ISO 14024:2003) і встановлюють добровільні екологічні вимоги, які визначатимуть екологічні переваги продукції певної категорії на усіх етапах життєвого циклу, з метою її позначення знаком екологічного маркування.

28 листопада 2013 р. відбулось засідання Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України, у роботі якої прийняв участь член Громадської ради Голова Правління Федерації органічного руху України Євген Милованов.
Громадська Рада підкреслила пріоритетність євроінтеграційного курсу України, зазначивши, що подальше реформування аграрного сектору України у відповідності з європейськими стандартами буде сприяти підвищенню його ефективності та якості виробництва, а також виходу із загальної економічної кризи.
За результатами обговорення Громадська Рада рекомендувала Міністерству аграрної політики та продовольства України посилити розпочату співпрацю з Європейським Союзом у наступних напрямах:
1) гармонізація законодавства з питань розвитку аграрного сектора;
2) вдосконалення технічного регулювання виробництва та стандартизації підприємств харчової промисловості;
3) обміну найкращим досвідом щодо механізмів державної підтримки у сфері сільського господарства та розвитку сільських територій;
4) посилення конкурентоспроможності аграрного сектора та ефективності і прозорості ринків, а також створення привабливих умов для інвестування;
5) поширення знань та передового досвіду шляхом проведення навчальних та інформаційних заходів, просування системи дорадництва.

03 березня 2014 р. відбулося засідання Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України, членом якої є Федерація органічного руху України, яку представляв Голова правління Євген Милованов.
В засіданні прийняли участь представники інститутів громадянського суспільства, які обговорили поточну ситуацію в агропромисловому комплексі України, а також необхідності здійснення змін в подальшій роботі Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України.

14 березня 2014 р. відбулись установчі збори з формування нового складу Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України за участю представників інститутів громадянського суспільства.
Федерація органічного руху України була членом попередньої Громадської ради при Мінагропроді України і залишається її членом у новому форматі.

Після обговорення звіту голови Громадської ради про її роботу за звітний період, учасниками було проведене голосування з обрання оновленого персонального складу Громадської ради, встановлена гранична чисельність її членів, обрані керівні органи, затверджене положення та створені постійні комісії Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України.
Новопризначений міністр аграрної політики та продовольства України Ігор Швайка, що був присутній на засіданні, наголосив на важливості співпраці громадськості та уряду в сфері налагодження ефективної роботи в аграрній галузі та забезпеченні продовольчої безпеки в країні.

20 березня 2014 р. відбулось розширене засіданні Координаційної ради з екологічного маркування, участь у якому взяв її член, Голова Правління Федерації органічного руху України Є.В.Милованов.
У ході засідання було затверджено Річний звіт про результати діяльності органа екологічного маркування; затверджено склад Координаційної ради з екологічного маркування. Крім того, було обговорено екологічні стандарти (екологічні критерії), розроблені підкомітетом «Оцінка життєвого циклу» національного технічного комітету стандартизації ТК 82 «Охорона навколишнього природного середовища України» згідно вимог ДСТУ ISO 14024:2002.
Координаційною радою з екологічного маркування, серед інших, було затверджено новий екологічний стандарт СОУ ОЕМ «Пиво. Екологічні критерії оцінки життєвого циклу».

20 березня 2014 р. під головуванням Міністра екології та природних ресурсів України Андрія Володимировича Мохника відбулося чергове розширене засідання Громадської ради при Мінприроди. Першочерговими питаннями, які розглядали під час засідання, були шляхи взаємодії міністерства з інститутами громадянського суспільства в процесі реалізації Програми діяльності Кабінету Міністрів України, а також коригування роботи Громадської ради при Мінприроди, її взаємодії з міністерством.
У роботі згаданої Громадської ради прийняв участь її член, Голова Правління Федерації органічного руху України Є.В.Милованов.
«Першочерговим завданням на сьогодні є розірвання порочного кола корупції в екологічній царині. Необхідними умовами досягнення цієї мети є наявність політичної волі з боку керівництва та налагодження тісної взаємодії з широкими колами екологічної спільноти. Міністерство повернулося обличчям до всіх інститутів громадянського суспільства та відкрите до співпраці», – зазначив А.В.Мохник.
Міністр звернувся до фахівців-екологів з проханням не лише оприлюднювати факти корупції, тіньових схем тощо, а й пропонувати механізми подолання цих явищ. Він закликав екологів безпосередньо брати участь у моніторингу і контролі.
«Сьогодні Мінприроди відкрите для конструктивної роботи. Ми готові вислухати кожного і враховувати ваші рекомендації щодо подальших шляхів розвитку природоохоронної галузі. Користуючись цією нагодою, хочу ще раз запросити усі зацікавлені громадські організації до діалогу та співпраці», – закликав Андрій Мохник.
Після обговорення, більшістю членів Громадської ради було затверджено плану роботи ГР при Мінприроди України на 2014 рік. До заходів, що підтримуються Громадською радою та Міністерством екології та природних ресурсів України увійшли заходи, які організовуються Федерацією органічного руху України, в т.ч.:
12-14 червня 2014 року - П'ята Міжнародна Конференція «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Центральної Азії» у Києві;
13 вересня 2014 року - Шостий Всеукраїнський Ярмарок органічних продуктів у Києві.

13 червня 2014 р. відбулося чергове засідання Громадської ради при Мінприроди, в якому Федерацію органічного руху України представляв Андрій Коняшин. Першочерговим питанням, яке розглянули під час засідання, - результати громадського моніторингу та оцінки 100 днів діяльності Міністерства екології та природних ресурсів України у складі нового Уряду та під головуванням А.В.Мохника. В результаті активних обговорень громадськості, більшістю голосів діяльність визнана незадовільною. Було вирішено направити рекомендації Мінприроди щодо першочергових кроків, які необхідно вжити в найближчій перспективі для активізації діяльності державної установи.
Окрім того, за ініціативою Міністра Мохника, постало питання щодо реорганізації Громадської ради при Мінприроди. Тому для подальшої ефективної взаємодії міністерства з інститутами громадянського суспільства, учасниками засідання було прийняте рішення щодо визначення представників громадських організацій щодо опрацювання пропозицій по створенню нової Громадської ради.

01 серпня 2014 р. Голова Правління Федерації органічного руху України Євген Милованов прийняв участь у засіданні Координаційної ради з екологічного маркування, що відбулося на базі Клубу лідерів якості Української асоціації якості.
Під час заходу учасники розглянули та затвердили проекти актуалізованих екологічних критеріїв для:

- косметичних засобів;
- лакофарбових матеріалів;
- упаковки для харчових продуктів та одноразового посуду,

розроблених підкомітетом «Оцінка життєвого циклу» національного технічного комітету стандартизації ТК 82 «Охорона навколишнього природного середовища України», членом якого є Федерація органічного руху України.

07 серпня 2014 р. відбулося чергове засідання Громадської ради при Міністерстві екології та природних ресурсів України, в якому Федерацію органічного руху України представляв Євген Милованов. Захід проходив у відкритому форматі за участю членів Громадської ради та представників інститутів громадянського суспільства, експертів науково-дослідних закладів, керівників профільних структурних підрозділів Мінприроди, Держекоінспекції та Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління, представників Київської міської державної адміністрації.
Основними питаннями, які обговорювали учасники засідання, були наступні:
1. Про визначені пріоритетні напрями діяльності Міністерства екології та природних ресурсів України.
2. Про результати громадського контролю дотримання заповідного режиму природних заповідників Розточчя (Львівська обл.) та Михайлівська цілина (Сумська обл.).
3. Про результати громадської оцінки ефективності роботи деяких комунальних підприємств що знаходяться в управлінні Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища КМДА, а саме: КП «Плесо»; ККО «Київзеленбуд»; КП «Притулок для тварин»; КП «Центр ідентифікації тварин»; КП «Київській міській будинок природи».
4. Про заходи з адаптації природоохоронного законодавства України до законодавства ЄС.
5. Про можливі екологічні ризики в наслідок дій АТО.
6. Про впровадження заходів за підтримкою Міністерства екології та природних ресурсів України, спрямованих на екологізацію економіки.
7. Різне.
Серед інших питань, Федерація органічного руху України після свого звернення отримала як від Громадської ради, так і від Міністерства екології та природних ресурсів цілковиту підтримку проведення у Києві 13 вересня 2014 р. Шостого Всеукраїнського Ярмарку органічних продуктів, який відбудеться в рамках Другого Органічного тижня в Україні (8-14 вересня 2014 р.).

9. ***Організація та проведення у Києві Міжнародної конференції «Розвиток органічного сектора в Центральній/Східній Європі та країнах Середньої Азії» із запрошенням до участі фахівців від партнерських організацій та міжнародних асоціацій екологічного спрямування з інших країн.***

Фахівці Федерації органічного руху України протягом грудня 2013 р. – травня 2014 р. здійснили ряд заходів з підготовки до проведення Міжнародної конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Центральної Азії», зокрема, готувалися відповідні інформаційні матеріали, сайт, здійснювалися домовленості з майбутніми спікерами щодо їх участі у заході.
Однак, з огляду на політичну нестабільність в Україні, тривалі військові дії на сході держави та неврегульованість питань безпеки життєдіяльності, ми вимушені констатувати той факт, що абсолютна більшість іноземних учасників та спікерів відмовилися від участі у Міжнародній конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Центральної Азії», яку Федерація органічного руху спільно з партнерами планувала провести 12-14 червня 2014 р. Зважаючи на цей факт, а також відносно пасивну реєстрацію учасників заходу, організатори прийняли рішення про перенесення дати проведення конференції. Зі сподіваннями на покращення політичної ситуації в нашій державі, Федерація органічного руху України запланувала проведення Міжнародної конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Центральної Азії» у Києві 16-18 квітня 2015 року.

10. ***Публікація не менше 5 номерів некомерційного журналу «ORGANIC UA».***

Завдяки Проекту, було здійснено друк 5 (п'яти) номерів всеукраїнського журналу «ORGANIC UA», на сторінках якого читачам пропонується велика кількість цікавих та пізнавальних матеріалів щодо новин у сфері органік в Україні та за кордоном, щодо продуктів харчування, аналітична інформація, думки відомих людей про органічні продукти тощо. Журнал безкоштовно розповсюджувався серед членів Федерації органічного руху України, під час заходів, які проводила Федерація, або в яких приймала участь.

11. Проведення двох прес-конференцій, підготовка публікацій, відео сюжетів у мас-медіа, спрямованих на обізнаність населення щодо діяльності Федерації органічного руху України, про органічне виробництво та переваги сертифікованих органічних продуктів.

24 грудня 2013 р. в Інформаційному агентстві "УНІАН" відбулася прес-конференція "Органік в Україні: перспективи з Законом", організована Федерацією органічного руху України за підтримки Проекту USAID Агроінвест.
Учасниками заходу були: Голова Правління Федерації органічного руху України Євген Милованов, науковий керівник Центру «Полтава-Органік» Павло Писаренко, керівник консультативного департаменту Асоціації учасників органічного виробництва «Біолан Україна» Світлана Горбань.
Який стан з розробкою необхідних змін та доповнень до «органічного» Закону?
Коли будуть та вступлять в дію передбачені законом правила виробництва та обігу сировини?
Як вплине прийнятий Закон на фермерів та харчові підприємства, які вже виробляють в Україні органічну продукцію за міжнародними органічними стандартами?
Як розвивався органічний сектор в Україні у 2013 році?
Що відбуватиметься з органічним ринком в нашій державі у найближчій перспективі?
Ці та інші питання обговорювали учасники Прес-конференції "Органік в Україні: перспективи з Законом".
Під час прес-конференції учасниками підводилися підсумки розвитку в Україні органічного сектору; найкращі виробники, переробники, торгові марки та інші активні гравці органічного руху України за результатами роботи в 2013 р. були нагороджені почесними дипломами.
Зокрема, за визнанням Конкурсної комісії, відзначено найкращих в наступних номінаціях:
- найкраще підприємство-виробник сертифікованої органічної продукції рослинництва – СФГ «ВЕС» (Житомирська обл.)
- найкраще підприємство-виробник сертифікованої органічної продукції тваринництва – ПП «Галекс-Агро» (Житомирська обл.)
- найкраще підприємство-переробник сертифікованої органічної продукції – ТОВ «Хлібіо» (Одеська обл.)
- найкраща торгова марка сертифікованої органічної продукції - ПАН ЕКО
- найкращий навчальний заклад з підготовки фахівців для органічного виробництва – Іллінецький державний аграрний коледж
- найкраща регіональна підтримка органічного руху України – Дніпропетровська обласна державна адміністрація.

18 грудня 2014 р. в Інформаційному агентстві "УНІАН" відбулася прес-конференція "Органік в Україні: результати року та перспективи", організована Федерацією органічного руху України за підтримки Проекту USAID Агроінвест.
Учасниками заходу були: Голова Правління Федерації органічного руху України Євген Милованов, науковий керівник Центру «Полтава-Органік» Павло Писаренко, консультант з агрономічних питань Асоціації учасників органічного виробництва «Біолан Україна» Роман Танасієнко.
Більше року минуло з моменту прийняття в Україні Закону «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини». Та чи змінилося щось за цей період для органічного виробника чи для споживача органічних продуктів? Чим запам'яталися нам органічні події 2014 р? Які заходи з популяризації органіку стали найефективнішими? Які перспективи кооперації в органічному секторі? Поточний стан та перспективи державного регулювання органічного ринку в Україні. Як правильно розуміти споживачам рекламу в ЗМІ органічних, «Еко» та «Біо» товарів?
На ці питання під час прес-конференції давали відповідь її учасники.
Активізації розвитку органіку в Україні сприяв ряд заходів, організованих учасниками органічного руху, зокрема:

- низка семінарів, тренінгів, круглих столів, конференцій, ярмарок та фестивалів, промо-акцій в супермаркетах, інших точках продажу органічних продуктів.
- Окремо варто відзначити проведення вдруге національної акції - Органічного Тижня в Україні, що проходив 8-14 вересня 2014 р. за ініціативи та координації Федерації органічного руху України. У рамках згаданого Тижня, основною подією стало проведення Шостого Всеукраїнського Ярмарку органічних продуктів у Києві.
Під час прес-конференції учасники підвели підсумки розвитку в Україні органічного сектору; найкращі виробники, переробники, торгові марки та інші активні гравці органічного руху України за результатами роботи в 2014 р. були нагороджені почесними дипломами.
За рішенням Конкурсної комісії, відзначено найкращих в наступних номінаціях:
- найкраще підприємство-виробник сертифікованої органічної продукції рослинництва – СОК «Надія» (Чернігівська обл.)
- найкраще підприємство-виробник сертифікованої органічної продукції тваринництва – ПрАТ «Етнопродукт» (Чернігівська обл.)
- найкраще підприємство-переробник сертифікованої органічної продукції – ТОВ «Органік Мілк» (Житомирська обл.)
- найкраща торгова марка сертифікованої органічної продукції - ПАН ЕКО
- найкращий навчальний заклад з підготовки фахівців для органічного виробництва –Полтавська державна аграрна академія
- найкраща регіональна підтримка органічного руху України – Львівська обласна державна адміністрація
Отже, незважаючи ні на що, органічні продукти українського походження продовжують активно заповнювати власний внутрішній ринок та знаходити своїх постійних поціновувачів за кордоном. А найкращі українські органічні виробники тримають високу якість своїх здорових, натуральних, екологічно безпечних, органічних продуктів харчування та щорічно підтверджують свій органічний статус у процесі інспекцій та відповідної сертифікації за міжнародними стандартами.

Фахівці Федерації органічного руху України постійно спілкуються з представниками засобів масової інформації, надають інтерв'ю як телеканалам, так і представникам різних газет та журналів, радіомовлення щодо розвитку органічного сектору, насичення внутрішнього ринку органічними продуктами, законодавчих ініціативах в органічній сфері, перспективах органічного виробництва на найближчі роки. Як результат, більше тридцяти публікацій, більше 20 сюжетів на телебаченні, більше 10 радіоефірів про органічний рух в Україні. Всі ці заходи дали можливість слухачам, читачам, глядачам і, загалом, споживачам більше дізнатися про органічне виробництво та переваги органічних продуктів та органічного способу життя.

12. Підготовка та публікація брошури «Кооперація та органік».

В листопаді 2014 р. була завершена робота (збір матеріалів, редагування, дизайн, верстка та друк) над брошурою «Кооперація та органік».
Кооперація сільськогосподарських виробників органічної продукції може стати вагомим механізмом їх самоорганізації, механізмом захисту невеликих селянських, фермерських господарств від недобросовісних посередницьких структур та економічної залежності від них, механізмом реальної конкуренції з великими аграрними формуваннями та корпораціями.
Даний Посібник допоможе читачам осмислити необхідність об'єднання власних зусиль, напрацювань та досягнень задля ефективного розвитку органічного господарювання в Україні саме через призму кооперації. В нагоді для цього стане досвід відомих у світі кооперативів, які працюють за органічними принципами та стандартами.
Посібник рекомендується фермерам, іншим виробникам та переробникам сільськогосподарської продукції, державним службовцям, науковцям та вченим, викладачам вищих і середніх навчальних закладів, студентам, аспірантам, споживачам, всім тим, хто прагне отримати пізнати не лише історію розвитку кооперації в Україні, але ознайомитись з найкращими сучасними іноземними практиками кооперативів, які успішно розвиваються, обравши для себе органічні пріоритети.

13. Підготовка та випуск інформаційно-промоційних матеріалів щодо органічного виробництва, органічних продуктів та діяльності ФОРУ.

Федерація органічного руху України постійно здійснювала друк інформаційно-промоційних матеріалів в рамках ключових подій, що відбувалися в органічному секторі України протягом 2013-2014 рр. Зокрема, готувалися листівки та буклети під Всеукраїнський ярмарок органічних продуктів у 2013 та 2014 роках, під Спеціалізовану виставку «ОРГАНІК-2014». Були також надруковані матеріали для Міжнародної конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Центральної Азії».

14. Підготовка та випуск статистично-аналітичних матеріалів щодо органіку.

Федерація органічного руху України при підготовці чотирьох проведених прес-конференцій готувала статистично-аналітичні матеріали для роздачі представникам засобів масової інформації щодо розвитку органічного руху в нашій державі.
В грудні 2014 р. були випущені буклети українською, російською та англійською мовами з статистичними даними щодо органіку в Україні для розповсюдження під час проведення заходів, що проводить Федерація органічного руху України та партнери, зокрема:

- Буклет «Органічне виробництво в Україні» (укр.мовою);
- Буклет «Органическое производство в Украине» (рос.мовою);
- Буклет «Organic production in Ukraine» (англ.мовою).

15. Підготовка та проведення Круглого столу для учасників органічного ринку, державних службовців та інших учасників органічного ринку.

Як вже зазначалося, **05 червня 2014 р.** у рамках XXVI Міжнародної агропромислової виставки «АГРО-2014» та спеціалізованої виставки «ОРГАНІК-2014» у Павільйоні №1 ЕкспоЦентру України (колишня ВДНГ) Федерацією органічного руху України спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства України, за підтримки Проекту USAID Агроінвест, Швейцарської конфедерації та Інституту FiBL був проведений Круглий стіл на тему "Продовольча безпека та безпека продовольства – органічний вектор".

29 квітня 2014 р. у м. Києві відбувся Підготовчий консультаційний семінар у вигляду круглого столу щодо просування органічного виробництва та експорту в Україні, який проходив у рамках Проекту «Озеленення економік у країнах Східного сусідства» (EaP-GREEN) за співорганізації Федерації органічного руху України.
Семінар зібрав разом майже 40 представників органів державної влади України, учасників органічного ринку, виробників та переробників, сертифікаційні органи, представників торгівлі, науки тощо. Метою семінару був обмін інформацією щодо поточного стану органічного агровиробництва в Україні, визначення та аналізу сильних та слабких сторін, можливостей та загроз для розвитку органічного ринку, а також розробка плану дій, який спрямований на досягнення мети проекту та передбачає подальші кроки для сталого розвитку органічного сектору в Україні.

28 травня 2014 р. Проектом USAID Агроінвест у тісній співпраці з Федерацією органічного руху України був проведений Круглий стіл «Розвиток сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів органічної продукції». Основною метою заходу було обговорення та розробка пропозицій програми спільних дій всіх зацікавлених сторін у створенні передумов ефективного розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів органічної продукції.
Близько 30 представників громадських організацій, асоціацій, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, фермерів, керівників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, об'єднань малих і середніх виробників, зацікавлених в подальшому розвитку руху органічного виробництва, прийняли участь у круглому столі.
Завдяки проведенню дискусій щодо перспектив кооперації в органічному секторі, учасники прийняли рішення підготувати звернення до Міністерства аграрної політики та продовольства України щодо активізації кооперативного руху в Україні, державної підтримки та вдосконалення законодавчої бази вказаної сфери.

Окрім того, фахівці Федерації органічного руху України додатково прийняли активну участь у 8 круглих столах, основна тематика яких була орієнтована на питаннях екологізації, органічному виробництві та збереженні природних ресурсів.

16. Підготовка та проведення трьох семінарів для учасників органічного ринку.

05 листопада 2013 р. Федерація органічного руху України, за підтримки Проекту USAID Агроінвест та Міністерства аграрної політики та продовольства України організувала в рамках X Міжнародної агропромислової виставки "Агрофорум 2013" семінар "Органічне виробництво: європейський вибір українських аграріїв".
Понад 40 учасників у Міжнародному виставковому центрі ознайомились з практичним досвідом в різних сферах органічного виробництва та збуту органічної продукції, обмінялись думками щодо вирішення актуальних проблем розвитку органічного сектору в Україні в контексті прийняття нового Закону та європейської інтеграції української економіки. У своєму виступі Голова Правління Федерації органічного руху України, к.е.н.Євген Милованов дав вичерпну характеристику стану та перспектив розвитку органічного ринку у світі та в Україні з огляду на прийнятий Закон "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини" та євроінтеграційне спрямування України.
Спираючись на власний багаторічний практичний досвід органічного господарювання в Полтавській, Херсонській, Кримській та Волинській областях, провідний експерт Федерації органічного руху України Геннадій Тищенко дав рекомендації щодо налагодження ефективного господарювання за органічними стандартами.
Всі інші виступаючі звертали увагу на необхідності дотримання взятого вітчизняними органічними виробниками курсу на європейські стандарти якості та доречності формування в Україні органічного регулювання, яке б максимально узгоджувалось з вимогами та практикою Євросоюзу. Зокрема, керівник проекту мережі "Терра Органіка" Ольга Іванова поділилась досвідом розвитку роздрібної торгівлі органічними продуктами на прикладі власної франчайзингової мережі, яка теж за взірець бере досвід схожих систем збуту у Європі.

06 березня 2014 р. у Львові на території ВЦ "Шувар-Експо" відбувся семінар „Перспективи розвитку органічного сектору на Львівщині", який був організований Федерацією органічного руху України спільно з Департаментом агропромислового розвитку Львівської обласної державної адміністрації в рамках VII Спеціалізованої виставки «АгроТехніка-2014».
Семінар проходив за підтримки Проекту USAID Агроінвест, а також в рамках Проекту «Розвиток органічного ринку в Україні», що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації.
Метою заходу було обговорення стану та перспектив розвитку органічного виробництва, переробки, маркетингу на Львівщині.
Під час свого виступу, в.о. директора Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Роман Верещинский акцентував увагу учасників на заходах, які проводить регіональна влада Львівщини задля підтримки ініціатив сільськогосподарських підприємств щодо органічного господарювання. На сьогодні вже 12 підприємств у Львівській області працюють за органічними стандартами. Тому дуже важливим для присутніх було почути інформацію щодо можливостей та шляхів державної підтримки виробників органічних продуктів, зокрема на регіональному рівні.
Голова Правління Федерації органічного руху України Євген Милованов дав характеристику стану та перспективам розвитку органічного ринку в світі та в Україні. Присутні цікавилися особливостями органічного виробництва з огляду на нещодавно прийнятий Закон "Про виробництво та обіг органічної с.-г. продукції та сировини", а також на євроінтеграційне спрямування України.
З питаннями особливостей сертифікації, органічними стандартами та маркетингом органічної продукції учасників ознайомив директор сертифікаційної компанії "Органік Стандарт" Сергій Галашевський.
Досвідом господарювання за органічними стандартами, практичними аспектами входження на споживчий ринок України та Європи ділилися директор компанії "Галфрост" Анатолій Ключко та фермер Богдан Костів.
Неабияку зацікавленість присутніх викликала доповідь експерта-практика з біодинаміки Василя Чуби та керівника Львівського клубу органічного землеробства Тетяни Чучко.
Учасники семінару отримали інформаційні матеріали щодо органіку, зокрема, журнали "ORGANIC UA", Органік бізнес-довідник України, інші корисні матеріали.

10 вереня 2014 р. у Києві одним із заходів Органічного Тижня в Україні (www.organicweek.in.ua) відбувся Симпозіум "Органічні продукти: обличчям до споживача", що був організований Федерацією

органічного руху України спільно з компанією "Акко Інтернешнл" у рамках Міжнародної спеціалізованої експозиції «ORGANIC SPACE» під час виставок «INPRODMASH & UPAKOVKA'2014». Згаданий захід став можливим завдяки підтримці Міністерства аграрної політики та продовольства України, а також Проекту USAID Агроінвест.
Основною метою зібрання був обмін досвідом та обговорення проблемних моментів розвитку органіку в Україні та перспектив його розвитку з огляду на реалії сьогодення, зокрема, недосконалість та недостатність діючої нормативно-правової бази. Тому особливо актуальною була дискусія учасників з представником Мінагрополітики - начальником відділу загального землеробства Департаменту землеробства Анатолієм Рудюком. Адже він досить поглиблено зупинився на питаннях опрацювання міністерством необхідних для розвитку органіку в Україні підзаконних актів.
Голова Правління Федерації органічного руху України Євген Милованов виступив з доповіддю «Перспективи розвитку органічного ринку в Україні та світі». До дискусій щодо проблемних питань органічного сектору долучились також заступник Генерального директора компанії "Акко Інтернешнл" Юрій Кіщак, директор компанії "Органік Оригінал" Андрій Олефіренко, представники освітніх та наукових закладів.
Учасники Міжнародного симпозіуму "Органічні продукти: обличчям до споживача" відзначали необхідність та важливість проведення вже другого Органічного Тижня в Україні, незважаючи на скрутне політичне та економічне становище в Україні, адже життя продовжується і ми повинні спільними зусиллями розвивати органічний напрямок в нашій державі і в подальшому.

За час виконання Проекту, фахівці Федерації органічного руху України прийняли участь більш ніж у 40 семінарах, конференціях, симпозіумах, форумах, де активно пропагувалося органічне виробництво, висвітлювався український досвід становлення та розвитку органіку. Було проведено більше 20 робочих зустрічей спільно з іншими учасниками органічного руху з метою гармонізації українського законодавства в сфері органіку та приведення його у відповідність до норм та стандартів Європейського Союзу. Численні зустрічі з народними депутатами України привели до позитивного результату – прийнятий Закон України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини». Наразі готуються зміни та доповнення до нього, а також паралельно ведеться робота спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства України щодо затвердження Кабміном інших нормативно-правових актів в органічному секторі.

17. Координація та проведення Органічного Тижня в Україні у 2014 р., в рамках якого проводитиметься Шостий Всеукраїнський Ярмарок органічних продуктів та інші заходи в органічному секторі України.

08-14 вересня 2014 р., за ініціативи та координації Федерації органічного руху України, вже вдруге проходила Всеукраїнська акція «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ». Протягом цього тижня у засобах масової інформації, наукових установах, навчальних закладах, у виробників, точках продажу органічних продуктів відбувалися активна інформаційна та просвітницька кампанії щодо питань сертифікованого органічного виробництва, переваг органічних продуктів, їх маркування, інформування щодо подій, які відбуватимуться під час Органічного Тижня.
Учасниками Органічного Тижня в Україні стали провідні виробники сертифікованої продукції, переробники, заклади торгівлі, де представлені органічні продукти, ресторани та кафе, освітні установи, всі, хто прагне розвивати органічний сектор в Україні, хто дбає про екологію нашої землі, хто вірить в те, що ми достойні споживати безпечні продукти.

09 вересня 2014 р. в Інформаційній агенції «УНІАН» відбулася Прес-конференція «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ – ШЛЯХ ДО ЄВРОПИ».
Прес-конференція була організована Федерацією органічного руху України спільно з ВГО «Жива планета», Асоціацією «Біолан Україна» та Іллінецьким державним аграрним коледжем за підтримки Проекту USAID Агроінвест.
Учасниками прес-конференції були: Євген Милованов – голова Правління Федерації органічного руху України; Світлана Берзіна – президент Всеукраїнської громадської організації «Жива планета»; Василь Пиндус – голова Правління Асоціації «Біолан Україна».
Учасники прес-конференції акцентували увагу журналістів на Всеукраїнській акції «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ», до якого долучилися всі провідні гравці вітчизняного органічного руху з різних регіонів.

Під час Прес-конференції учасники зазначили, що сертифіковані органічні продукти, завдяки своїй якості, безпечності, смаку, продовжують завойовувати увагу, уподобання все більшого числа споживачів в усьому світі. За даними Федерації органічного руху України, споживання органічних продуктів в нашій державі в 2013 р. сягнуло 12,2 млн.Євро порівняно з 7,9 млн.Євро роком раніше. При цьому близько половини органічних продуктів на ринку України – вітчизняного виробництва.
Організатори Органічного Тижня в Україні закликали журналістів скористатись унікальною нагодою і особисто познайомитись з сертифікованими виробниками органічної продукції, завітавши на черговий Всеукраїнський Ярмарок органічних продуктів та прийнявши участь в інших заходах у Києві та інших регіонах держави!

9-11 вересня 2014 р. в рамках провідних в Україні Міжнародних спеціалізованих виставок у сфері обладнання та технологій для харчової та переробної промисловості «INPRODMASH & UPAKOVKA'2014» Федерація органічного руху України за підтримки Проекту USAID Агроінвест та компанії «Акко Інтернешнл» організувала експозицію «ORGANIC SPACE - 2014», яка продемонструвала досягнення українських виробників органічної продукції.
Вказаний захід став складовою частиною Всеукраїнської акції «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ» (www.organicweek.in.ua), під час якого відвідувачам виставки було представлено цілу низку різноманітних продуктів харчування, вироблених за органічними стандартами, а також рекламну та друковану продукцію від органічних виробників для налагодження подальших контактів з майбутніми закупівельниками та зацікавленими особами.

13 вересня 2014 р. на Контрактовій площі у Києві успішно відбувся Шостий Всеукраїнський Ярмарок органічних продуктів, який проходив у рамках Органічного тижня в Україні, діючого протягом 08-14 вересня 2014 р. на всій території нашої держави.
Організатор Ярмарку: Федерація органічного руху України.
Співорганізатори Ярмарку: Всеукраїнська громадська організація «Жива планета», Асоціація «Біолан Україна», Іллінецький державний аграрний коледж.
Ця важлива для всіх учасників українського органічного ринку подія стала можливою за підтримки Київської міської державної адміністрації, Міністерства аграрної політики України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Швейцарської Конфедерації в рамках проекту «Розвиток органічного ринку в Україні», Проекту USAID АгроІнвест, Президентського фонду Леоніда Кучми "Україна" та Інституту стратегічних оцінок. Також дуже важливою для організаторів стала й спонсорська підтримка Ярмарку багатьма відомими компаніями, торговими марками, організаціями, зокрема: ТМ «Мороша», Акко Інтернешнл, ТМ «Пан Еко», ЕТКО, «Chateau de Bio», Національний Ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України.
Особливими гостями Ярмарку стали Міністр аграрної політики та продовольства України Ігор Швайка та Міністр екології та природних ресурсів Андрій Мохник, які привітали учасників Ярмарку та запевнили присутніх у здійсненні державою поступових кроків щодо підтримки як органічного виробництва, так і подальших дій щодо екологізації виробничих процесів у всіх сферах економіки держави.
Учасників Ярмарку також привітали: Голова Правління Федерації органічного руху України Євген Милованов, президент Всеукраїнської громадської організації «Жива планета» Світлана Берзіна, Голова Правління Асоціації «Біолан Україна» Василь Пиндус, а також представники партнерів та почесні гості заходу: радник Міністра екології та природних ресурсів України, ректор Державної екологічної академії підвищення кваліфікації та управління – Олександр Бондар, керівник Проекту USAID Агроінвест Ерік Блайк, директор Швейцарського бюро співробітництва в Україні – Гвідо Бельтрані, менеджер Швейцарсько-українського проекту «Розвиток органічного ринку в Україні» Дослідного інституту органічного сільського господарства (FiBL) – Наталя Прокопчук.
Всі учасники урочистого відкриття Ярмарку відзначили важливість розвитку органічного виробництва в контексті екологізації агропромислового комплексу та сталого розвитку держави, а також відмітили позитивні тенденції його активізації в останні роки в Україні та світі, підтвердженням чого стало збільшення числа органічних виробників та, відповідно, рівня споживання населенням України сертифікованих органічних продуктів.
Близько тридцяти виробників, переробників сертифікованої органічної продукції з усієї України, імпортерів, магазинів та торгівельних закладів, що пропонують органічні товари, під час проведення заходу пропонували до уваги відвідувачів як власну, так і імпортовану до України продукцію.

Окрім запропонованих виробниками овочів, фруктів, меду, круп, борошна, соків, сиропів, повидла, молочних та м'ясних виробів, кави, чаїв, відвідувачі мали нагоду скуштувати приготовлений виключно з органічних інгредієнтів за народним рецептом бограч-гуляш, а також насолодитися смаком смаженого на вертелі кабанчика породи «Мангалиця».
Для гостей органічного Ярмарку проводилися дегустації органічних продуктів, для дітей були організовані цікаві розваги, бажаючі могли заповнити анкету, прийнявши при цьому участь у опитуванні та в кінцевому результаті у розіграші представлених учасниками та спонсорами смачних та корисних органічних призів.
Не залишили байдужими гостей та відвідувачів Ярмарку органічних продуктів й виступи молодих талантів та вже знаних народних артистів України. Адже традиційно пісенною окрасою ярмарку є стипендіати Благодійної організації Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна», яка роками підтримує цей органічний захід.
В цілому свято вдалося, і основна його мета - зближення безпосереднього виробника органічних продуктів з потенційним споживачем – була досягнута. Залишилися задоволеними як виробники, які отримали нові зв'язки та контакти для збуту своєї продукції, так і споживачі, які в черговий раз пересвідчилися у високих стандартах сертифікованих органічних продуктів.
Отже, Шостий Всеукраїнський ярмарок органічних продуктів на практиці вчергове продемонстрував зростаючі можливості вітчизняного органічного виробника, а також довів споживачу високу якість органічних товарів.

18. ***Регулярне оновлення сайту Федерації: www.organic.com.ua та щоденне оновлення сайту журналу ORGANIC UA: www.organic.ua з метою обізнаності населення з органічним сектором та діяльністю Федерації органічного руху України, а також сайту Органічного Тижня в Україні: www.organicweek.in.ua***

Фахівці Федерації органічного руху України у постійному режимі здійснювали оновлення власних сайтів, сторінок у соціальних мережах, завдяки чому широке коло виробників, споживачів, посадових осіб, засобів масової інформації, інших зацікавлених в Україні та поза її межами отримували оперативно необхідну інформацію щодо заходів на органічну та екологічну тематику.

19. ***Подальший розвиток Федерації органічного руху України як організації, зміцнення її авторитету, збільшення числа її членів.***

В рамках Проекту USAID Агроінвест число членів Федерації органічного руху України мало стабільне зростання:

станом на 01.08.2013 р. – 216 членів,
станом на 30.09.2014 р. – 240 членів,
станом на 31.12.2014 р. – 242 члени.

Загалом кількість членів ФОРУ за період дії проекту «Активізація розвитку органічного сектору в Україні та покращення спроможності Федерації органічного руху України відстоювати інтереси своїх членів» - збільшилася на 26 осіб (фізичних та юридичних).

Завдяки активній громадській позиції та постійній участі фахівців у різних заходах як в Україні, так і за кордоном, зріс і авторитет Федерації органічного руху України. До фахівців Федерації з питань органічного виробництва, в першу чергу, звертаються державні службовці різних відомств, а також налагоджений та підтримується постійний зв'язок сертифікованих органічних виробників із споживачами органічних продуктів.

2.2 Загальні результати або вплив/ дієвість виконаних завдань

Незважаючи на складну політичну та економічну ситуацію в Україні в 2014 році, можна стверджувати про позитивну тенденцію розвитку органічного руху в нашій державі. Цьому сприяли не лише діяльність власне українських виробників та переробників органічної продукції, а й громадських, неприбуткових, недержавних організацій, зокрема й Федерації органічного руху України. Про дієвість заходів Федерації «ФОРУ» в рамках Проекту «Розвиток органічного сектору в Україні шляхом

поглиблення кооперації учасників органічного руху» говорять наступні цифри: за нашими даними, сучасний внутрішній споживчий ринок органічних продуктів в Україні, який почав розвиватись з 2006-2007 рр., склавши: у 2007 р. - 500 тис. євро, в 2008 р. - 600 тис. євро, 2009 р. — 1,2 млн. євро, 2010-го цей показник зріс до 2,4 млн. євро, у 2011 р. – до 5,1 млн.євро, у 2012 р. – до 7,9 млн.євро, у 2013 р. – до 12,2 млн. євро. Прогнозний показник 2014 р. – 14,5 млн.євро. Це говорить про правильність позиції та дієвість проведених заходів щодо популяризації органічних продуктів серед українських споживачів.

В значній мірі таким показникам сприяли видання фахової літератури, інформаційних буклетів, журналу «ORGANIC UA», проведення семінарів, круглий столів, конференцій, донесення інформації до споживачів через засоби масової інформації, власні сайти та сторінки в соціальних мережах Федерації органічного руху України. Вагомою також була організація Федерацією демонстраційних стендів під час Міжнародної спеціалізованої виставки «Sweets & Bakery Ukraine» у жовтні 2013 р., виставки «ECO-Expo 2013», «INPRODMASH & UPAKOVKA» в 2013 та 2014 рр. На стендах для відвідувачів виставок були представлені зразки сертифікованих органічних продуктів від українських виробників. Ця презентація дозволила показати важливі напрацювання та досягнення України з просування органічного виробництва та збільшення пропозиції органічних продуктів.

Те ж саме можна сказати і про збільшення кількості сертифікованих органічних сільськогосподарських виробників, особливо малих та середніх фермерів, які орієнтовані на внутрішній ринок та пропонують фруктово-овочеву групу товарів, а також м'ясні та молочні вироби. І що особливо приємно, виробники починають розуміти необхідність кооперації задля здешевлення собівартості виробництва та гарантованої реалізації готової продукції.

2.3 Винесені уроки

Для досягнення максимального ефекту запроваджених заходів щодо популяризації органічного виробництва та органічних продуктів, дуже важливим є постійний контакт виробника та споживача. Адже масований натиск на українського споживача через засоби мас-медіа з поданням неправдивої інформації щодо псевдо-органічних продуктів, зводить нанівець ту роботу, яку проводять оператори та фахівці органічного руху України.
Усвідомлюючи це, Федерація органічного руху України дуже багато уваги приділяє саме наповненню інформаційного вакууму щодо принципів органічного виробництва, правильності розуміння терміну «органік» як пересічними громадянами, так і науковцями, чиновниками.

Зважаючи на досвід діяльності по проекту, варто зауважити про необхідність продовження постійного здійснення діяльності з популяризації органічного виробництва та органічних продуктів в безпосередньому діалозі фахівців органічного сектору, виробників, науковців, чиновників та потенційних споживачів.

Важливим також є становлення правовстановлюючої нормативно-правової основи для діяльності органічних виробників. Тому ми постійно працюємо як з органами виконавчої, так і законодавчої влади щодо приведення у відповідність до європейських норм українського законодавства щодо регулювання органічного ринку.

2.4 Рекомендації для майбутньої діяльності в цьому секторі.

Для подальшого розвитку органічного сектору необхідно:

- Співпраця з виконавчою та законодавчою владою для ефективного формування нормативно-правового поля в сфері органіку.
- Акцент на запровадження державної підтримки органічного сектору.
- Збільшення представлення інформації щодо органічного виробництва та органічних продуктів в засобах масової інформації, інтернет-ресурсах.
- Активізація кооперації малих та середніх органічних виробників.

3. Додатки

Надайте список / зазначте та додайте до звіту будь-які публікації, друковані та інші матеріали таки як: копії опублікованих статей, релізів, брошур, посібників, тексти веб-сторінок, відео, фотографії, тощо. Інтерв'ю / цитати взяті у груп, на які вплинула ваша діяльність та будь-які відповіді від посадових осіб, тощо.

4. Фінальний план моніторингу та оцінки

Завдання (відновідно до заявки)	Результат (відновідно до заявки)	Показник (кількісний або якісний) - опис
Просування та прийняття Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини», участь у опрацюванні Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року.	3 вересня 2013 р. Верховною Радою прийнятий Закон України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини». Розпорядженням Кабінету Міністрів України за №806-р затверджена Стратегія розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 р. Серед пріоритетних напрямів досягнення стратегічних цілей вказано і забезпечення продовольчої безпеки держави шляхом сприяння розвитку органічного землеробства, насамперед в особистих селянських і середніх господарствах.	Закладена правова основа діяльності в Україні органічних виробників. Держава визначила серед пріоритетних стратегічних напрямків і органічне виробництво
Переклад та видання стандартів органічного виробництва США – NOP (National Organic Program)	Був здійснений переклад стандартів органічного виробництва США – NOP та надрукований Довідник стандартів	Друк 1000 екземплярів
Координація, організація та проведення Органічного Тижня в Україні в 2013р., в рамках якого здійснити наступні заходи: - Організація та проведення П'ятого Всеукраїнського Ярмарку органічних продуктів. - Організація та проведення Міжнародного симпозіуму «Органічні продукти: обличчям до споживача». - Організація та проведення Міжнародної	05-12 вересня 2013 р., вперше як в Центральній та Східній Європі, так і в Україні, за ініціативи та координації Федерації органічного руху України, була проведена Всеукраїнська акція «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ». 07 вересня 2013 р. на Контрактовій площі у Києві успішно був проведений П'ятий Всеукраїнський ярмарок органічних продуктів. 10-12 вересня 2013 р. в рамках провідних в Україні Міжнародних спеціалізованих виставок у сфері обладнання та технологій для харчової та переробної промисловості «INPRODMASH & UPAKOVKA'2013» Федерація органічного руху України організувала експозицію «ORGANIC SPACE - 2013». 11 вересня 2013 р. у Києві в Міжнародному виставковому центрі пройшов черговий захід Органічного Тижня в Україні: Міжнародний симпозіум "Органічні продукти: обличчям до споживача".	У ярмарку прийняло участь 34 експоненти. Більше 20 тис. відвідувачів на Ярмарку Більше 60 учасників Міжнародного симпозіуму На експозиції виставки «ORGANIC SPACE - 2013» була представлена продукція 11 органічних виробників з України

спеціалізованої експозиції «ORGANIC SPACE - 2013» в рамках виставки «INPRODMASH & UPAKOVKA'2013» у Києві		
Активна діяльність у робочих групах Громадських рад при Міністерстві аграрної політики України та при Міністерстві екології та природних ресурсів України	Фахівці Федерації органічного руху України за час дії Проекту прийняли участь у 10 засіданнях Громадських рад при Міністерстві агарної політики та продовольства України та при Міністерстві екології та природних ресурсів України. Як результат, - налагодження конструктивного діалогу з службовцями та іншими членами рад щодо важливих питань подальшого розвитку аграрної та екологічної політики держави	
Організація та проведення у Києві Міжнародної конференції «Розвиток органічного сектора в Центральній/Східній Європі та країнах Середньої Азії» із запрошенням до участі фахівців від партнерських організацій та міжнародних асоціацій екологічного спрямування з інших країн	Протягом грудня 2013 р. – травня 2014 р. було здійснено ряд заходів з підготовки до проведення Міжнародної конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Центральної Азії», однак, з огляду на політичну нестабільність в Україні, тривалі військові дії на сході держави та неврегульованість питань безпеки життєдіяльності, абсолютна більшість іноземних учасників та спікерів відмовилися від участі у конференції. Тому було прийняте рішення про перенесення дати проведення конференції на 16-18 квітня 2015 року.	
Випуск 5 номерів журналу «ORGANIC UA»	З метою покращення рівня обізнаності населення щодо органічного виробництва та переваг органічних продуктів для споживача та оточуючого середовища здійснено друк 5 журналів Фахівцями Федерації органічного руху України також був підготовлений журнал «ORGANIC UA» №32, друк якого був профінансований швейцарсько-українським проектом «Розвиток органічного ринку в Україні» за підтримки Швейцарської конфедерації.	Було надруковано 5 номерів журналу «ORGANIC UA»: №29, №30, №31, №33, №34та №32.
Проведення двох прес-конференцій, підготовка публікацій у мас-медіа, спрямованих на обізнаність населення щодо діяльності ФОРУ та власне про органічне виробництво	Оскільки зв'язок з громадськістю через мас-медіа є одним з дієвих заходів для популяризації органічного руху в Україні, в 2013 та 2014 рр. було організовано та проведено дві прес-конференції	Не менше 10 представників мас-медіа на кожній прес-конференції. Більше 10 інформаційних повідомлень в засобах масової інформації за результатами прес-конференцій
Підготовка та публікація брошури «Кооперація та органік»	З метою стимулювання малих та середніх органічних виробників до кооперації, налагодження професійних зв'язків між ними, була підготовлена та надрукована брошура «Кооперація та органік»	Була надрукована брошура, 80 сторінок, накладом 1 000 екз.

Підготовка та випуск інформаційно-промоційних матеріалів щодо органічного виробництва, органічних продуктів та діяльності ФОРУ	Покращення рівня обізнаності чиновників, фермерів, інших категорій населення, пов'язаних з сільським господарством, щодо органічного виробництва, його законодавчого забезпечення, досвіду впровадження органіку в інших країнах. Доводитиметься інформація про діяльність ФОРУ	Тираж 1000 екз.
Підготовка та випуск статистично-аналітичних матеріалів щодо: - Прийнятого Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільсько-господарської продукції та сировини»; - Програми розвитку органічного виробництва в Україні; - Ситуації з цінами на органічну продукцію на ринку України; - щодо інших актуальних питань розвитку сектору	З метою покращення рівня обізнаності зацікавлених осіб з нормативно-правовим регулюванням з органічних питань, друкувалися інформаційні матеріали для розповсюдження серед членів ФОРУ, мас-медіа, під час послідуючих заходів ФОРУ, в т.ч.: - Буклет «Органічне виробництво в Україні» (укр.мовою); - Буклет «Органическое производство в Украине»(рос.мовою); - Буклет «Organic production in Ukraine» (англ.мовою), - Матеріали для роздачі журналістам під час прес-конференцій (прес-релізи)	2000 екз. 2000 екз. 2000 екз. 200 екз.
Підготовка та проведення двох круглих столів для учасників органічного ринку	5 червня 2014 р. у рамках XXVI Міжнародної агропромислової виставки «АГРО-2014» та спеціалізованої виставки «ОРГАНІК-2014» був проведений Круглий стіл на тему "Продовольча безпека та безпека продовольства – органічний вектор".	Більше 100 учасників
Підготовка та проведення трьох семінарів для учасників органічного ринку	05 листопада 2013 р. в рамках X Міжнародної агропромислової виставки "Агрофорум 2013" був організований семінар "Органічне виробництво: європейський вибір українських аграріїв". 06 березня 2014 р. у Львові на території ВЦ "Шувар-Експо" проведений семінар „Перспективи розвитку органічного сектору на Львівщині", 10 вересня 2014 р. у Києві був проведений симпозіум "Органічні продукти: обличчям до споживача"	Понад 40 учасників Понад 50 учасників Понад 40 учасників

Координація та проведення Органічного Тижня в Україні у 2014 р., в рамках якого проводитиметься Шостий Всеукраїнський Ярмарок органічних продуктів та інші заходи в органічному секторі України.	08-14 вересня 2014 р. за ініціативи та координації Федерації органічного руху України, вже вдруге відбулася Всеукраїнська акція «ОРГАНІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ В УКРАЇНІ». Протягом цього тижня у засобах масової інформації, наукових установах, навчальних закладах, у виробників, точках продажу органічних продуктів відбувалися активна інформаційна та просвітницька кампанії щодо питань сертифікованого органічного виробництва, переваг органічних продуктів, їх маркування, інформування щодо подій, які відбуватимуться під час Органічного Тижня. 13 вересня 2014 р. на Контрактовій площі у Києві успішно відбувся Шостий Всеукраїнський Ярмарок органічних продуктів, який проходив у рамках Органічного тижня в Україні	До Органічного тижня долучилися більше 40 підприємств з усієї України, що проводили різні заходи для споживачів 30 учасників Більше 20 тис. відвідувачів
Регулярне оновлення сайту Федерації: www.organic.com.ua та щоденне оновлення сайту журналу ORGANIC UA: www.organic.ua з метою обізнаності населення з органічним сектором та діяльністю Федерації органічного руху України, а також сайту Органічного Тижня в Україні www.organicweek.in.ua	Федерацією органічного руху України здійснювалася популяризація органічного виробництва та органічних продуктів в Україні не лише шляхом інформування через некомерційний журнал «ORGANIC UA», а й через веб-ресурси, зокрема, сайт журналу (www.organic.ua), сайт Федерації органічного руху України (www.organic.com.ua), сайту Органічного Тижня в Україні (www.organicweek.in.ua), сторінки у FACEBOOK, TWITTER, VKONTAKTE, ODNOKLASSNIKI та інших соціальних мережах. Оновлення інформації здійснювалося в щоденному режимі, щоб будь-який бажаючий, в Україні та за її межами, міг з нею ознайомитися.	

ПІДТВЕРДЖЕННЯ

Цей звіт є повним та правдивим відображенням фінансового стану, пов'язаного з заходами, реалізація яких відбувається у відповідності до Угоди про надання Гранту.

Директор Проекту:

Ім'я: **Милованов Євген Володимирович**

Підпис: _____ Дата: *31.12.2014 р.*

УКРАЇНА ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ Ідентифікаційний код 33598639